

2421 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot naturalisatie van *Walter Joseph Theresia Bosselaers* en 21 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, 31 Januari 1952.

JULIANA.

2421 2

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Walter Joseph Theresia Bosselaers* en 21 anderen, die aan Ons een verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zoveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (*Stb.* 593);

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Walter Joseph Theresia Bosselaers*, geboren te *Eindhoven* (*Noordbrabant*) 6 November 1922, jurist, wonende te *Eindhoven*, provincie *Noordbrabant*;
- 2°. *Friedrich Daub*, geboren te *Nieuwer-Amstel* (*Noordholland*) 24 Juni 1895, zonder beroep, wonende te *Oegstgeest*, provincie *Zuidholland*;
- 3°. *Jozef Utzchok Dunkelgrin*, geboren te *Warschau* (*Polen*) 6/19 December 1907, fabrikant, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie *Zuidholland*;
- 4°. *Sándor Federer*, geboren te *Jánosháza* (*Hongarije*) 30 Mei 1899, directeur van een lederfabriek, wonende te *Hilversum*, provincie *Noordholland*;
- 5°. *Theodor Fountikoff*, geboren te *Belotzkono* (*Rusland*) 18 September 1892, kleermaker, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie *Zuidholland*;
- 6°. *Karoline Sophie Hellweg*, geboren te *Essen* (*Duitsland*) 6 Augustus 1895, huishoudster, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 7°. *Guido Otto Heuss*, geboren te *Rotterdam* (*Zuidholland*) 17 December 1924, zonder beroep, wonende te *Huizen*, provincie *Noordholland*;
- 8°. *Georg Loeser*, geboren te *Trier* (*Duitsland*) 22 September 1891, koopman in textielgrondstoffen, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;
- 9°. *Kaspar Josef Schmitt*, geboren te *Erbach* (*Duitsland*) 11 November 1903, portier, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 10°. *Lieselotte Schulze*, geboren te *Hamborn* (*Duitsland*) 29 Maart 1921, leerling-verpleegster, wonende te *Heerlen*, provincie *Limburg*;
- 11°. *Joannes Baptiste de Schutter*, geboren te *Dinteloord* (*Noordbrabant*) 12 Januari 1900, landbouwer, wonende te *Dinteloord*, provincie *Noordbrabant*;

12°. *Géza Szabó*, geboren te *Miskolc* (*Hongarije*) 27 Juli 1910, student, wonende te *Groningen*, provincie *Groningen*;

13°. *Herbert Weiss*, geboren te *Neumittelwalde* (*Duitsland*) 4 Augustus 1895, beheerder van een onderneming handelende in chemicaliën en pharmaceutisch glas, wonende te *Amsterdam*, provincie *Noordholland*;

14°. *Friedrich Wilhelm Weisberg*, geboren te *Barmen* (*Duitsland*) 26 Maart 1889, kantoorbediende, wonende te *Paramaribo*, *Suriname*.

Artikel 2

Met afwijking, voor zoveel nodig, van het bepaalde bij artikel 3, tweede en vierde lid, aanhef en onder 2°. en 3°, der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (*Stb.* 593), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Willem Latumeten*, geboren te *Meester-Cornelis* (*Indonesië*) 2 Maart 1925, korporaal-vliegtuigmaker, wonende te *Katwijk*, provincie *Zuidholland*;
- 2°. *Johannes Leijssen*, geboren te *Nuth* (*Limburg*) 1 November 1924, houtbewerker, wonende te *Eindhoven*, provincie *Noordbrabant*;
- 3°. *Guilielmus Joannes Pierre*, geboren te *Rotterdam* (*Zuidholland*) 31 October 1905, havenarbeider, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 4°. *Nicolaas Joseph Rade*, geboren te *Eygelshoven* (*Limburg*) 22 Juni 1896, mijnwerker, wonende te *Schaesberg*, provincie *Limburg*;
- 5°. *Norbertus Winokan*, geboren te *Langoan* (*Indonesië*) 25 Maart 1901, zonder beroep, wonende te *Soest*, provincie *Utrecht*;
- 6°. *Franciszek Wolodko*, geboren te *Druzyle* (*Polen*) 16 Maart 1916, electriciën, wonende te *Venlo*, provincie *Limburg*.

Artikel 3

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlandschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 December 1951 (*Stb.* 593), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Johanna Trijntje Pierre*, geboren te *Schaerbeek* (*België*) 2 Januari 1929, kantoorbediende, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*;
- 2°. *Maria Mina Pierre*, geboren te *Schaerbeek* (*België*) 8 Februari 1930, kantoorbediende, wonende te *Rotterdam*, provincie *Zuidholland*.

Artikel 4

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie.

2421 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van *Walter Joseph Theresia Bosselaers* en 21 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De Belgische verzoeker *Walter Joseph Theresia Bosselaers*, genoemd in artikel 1, onder 1°, is in 1922 hier te lande geboren. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander en heeft zich gedurende de oorlogsjaren dienovereenkomstig gedragen. Verzoeker studeerde met goed gevolg rechten aan een Nederlandse universiteit. Hij heeft enige inkomsten uit juridisch werk en wordt in staat geacht in de toekomst in eigen onderhoud te voorzien.

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De staatloze verzoeker Friedrich Daub, genoemd in artikel 1, onder 2°, werd in 1895 te Rotterdam (Zuidholland) geboren en heeft zijn gehele leven in Nederland en Indonesië gewoond. Zijn gedrag gedurende de oorlogsjaren was goed. Verzoeker geniet pensioen en heeft daarnaast inkomsten uit vermogen.

Jozef Utzchok Dunkelgrin, de Poolse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 3°, werd in 1907 te Warschau (Polen) geboren. Hij woont sedert 1928 in ons land; is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en voelt zich Nederlander. Hij wist aan de greep der Duitsers te ontkomen door in 1943 naar Zwitserland uit te wijken. Na de oorlog kwam hij in ons land terug. Als directeur van een gordijnenfabriek heeft hij ruime inkomsten.

In artikel 1, onder 4°, wordt voorgedragen de Hongaarse verzoeker Sándor Federer. Verzoeker werd in 1899 te Jánosháza (Hongarije) geboren en kwam in 1938 naar ons land. Hij wist hier een bestaan op te bouwen en wil hier blijven wonen. Zijn drie minderjarige kinderen worden in Nederlandse geest opgevoed. Op last van de bezetter werd hij in 1942 uitgewezen, ten gevolge waarvan hij tot na het einde van de oorlog weder in Hongarije verbleef. Na zijn terugkeer verkreeg hij een functie als directeur van een lederwarenfabriek en heeft dit bedrijf tot bloei gebracht. Er wordt voor een aanzienlijk bedrag aan buitenlandse orders uitgevoerd. De Minister van Economische Zaken acht zijn spoedige naturalisatie van groot economisch belang voor ons land.

De staatloze verzoeker Theodor Fountikoff, genoemd in artikel 1, onder 5°, werd in 1892 te Belotzkono (Rusland) geboren en vestigde zich in 1925 voorgoed in ons land. Hij is in geest en leven Nederlander geworden en heeft zich gedurende de oorlogsjaren dienovereenkomstig gedragen. Als zelfstandig kleermaker heeft hij genoegzame inkomsten.

De Duitse verzoekster Karoline Sophie Hellweg, genoemd in artikel 1, onder 6°, werd in 1895 te Essen (Duitsland) geboren. Zij kwam in 1920 als dienstbode naar ons land en heeft steeds bij Nederlandse families gewerkt. Verzoekster heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze. Zij was jarenlang werkzaam in de huishouding bij een familie tot zij in 1941 door de Duitsers werd gedwongen elders werk te zoeken. Zij bleef echter haar vroegere werkgever, toen deze ondergedoken was, steunen met levensmiddelen en bonkaarten. Verzoekster kan op genoegzame wijze in haar onderhoud voorzien.

Guido Otto Heuss, de Duitse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 7°, is in 1924 te Rotterdam geboren. Hij gevoelt zich Nederlander en heeft zich gedurende de oorlogsjaren goed gedragen. Verzoeker bekwaamt zich voor praktijkdiploma boekhouden. Hij wordt ondersteund door zijn moeder, die vermogend is.

In artikel 1, onder 8°, wordt voorgedragen de staatloze verzoeker Georg Loeser. Verzoeker werd in 1891 te Trier (Duitsland) geboren en woont sedert 1938 onafgebroken in Nederland. Hij is geassimileerd en was gedurende de oorlogsjaren geruime tijd ondergedoken. Verzoeker exploiteert een groothandel in lompjes. Zijn onderneming exporteert voor belangrijke bedragen en verzoeker vertegenwoordigt de Nederlandse groothandel op internationale vergaderingen. De Minister van Economische Zaken heeft verzoekt zijn aanvraag met voorrang te behandelen.

De Duitse verzoeker Kaspar Josef Schmitt, genoemd in artikel 1, onder 9°, werd in 1903 te Erbach (Duitsland) geboren. In 1925 vestigde hij zich voorgoed in ons land. Verzoeker gevoelt zich ingeburgerd. Tegen het einde van de oorlog werd hij gedwongen dienst te doen bij de z.g. Schutzgruppe. Hij deserterde reeds na enige dagen. Als portier bij een scheepvaartmaatschappij kan hij op genoegzame wijze in zijn onderhoud voorzien.

De Duitse verzoekster Lieselotte Schulze, genoemd in artikel 1, onder 10°, werd in 1921 te Hamborn (Duitsland) geboren. Zij kwam op tienjarige leeftijd met haar ouders naar ons land. Haar opvoeding werd hier voltooid en zij heeft zich aangepast aan de Nederlandse zeden en gewoonten. Gedurende de oorlogsjaren stond zij aan de goede zijde. Als leerling-verpleegster voorziet zij in haar onderhoud.

Joannes Baptiste de Schutter, de Belgische verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 11°, is hier te lande geboren en getogen. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en gevoelt zich meer Nederlander dan vreemdeling. Hij heeft een groot gezin. Verzoeker nam gedurende de oorlogsjaren jegens ons volk een loyale houding aan. Als zelfstandig landbouwer heeft hij genoegzame inkomsten.

In artikel 1, onder 12°, wordt voorgedragen de staatloze verzoeker Géza Szabó. Hij werd in 1910 te Miskolc (Hongarije) geboren. Van 1929 tot 1947 heeft verzoeker in Indonesië gewoond, daarna kwam hij naar Nederland. In Indonesië was hij opgenomen in de Nederlandse gemeenschap en heeft hij gedurende de oorlogsjaren uit eigen middelen op ruime schaal voedsel verstrekt aan niet-geïnterneerde Nederlandse vrouwen en kinderen. Verzoeker is gehuwd met een

Nederlandse vrouw en wordt door enige verenigingen in staat gesteld zijn tandartsstudie hier te voltooien. Hij werd op eigen verzoek uit het Hongaarse staatsverband ontslagen.

De staatloze verzoeker Herbert Weiss, genoemd in artikel 1, onder 13°, werd in 1895 te Neumittelwaide (Duitsland) geboren en woont sedert 1939 in ons land. Hij heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze en wil hier blijven wonen. Gedurende de oorlogsjaren leefde hij geruime tijd ondergedoken. Verzoeker is bedrijfsleider van een onderneming, handelende in chemicaliën en pharmaceutisch glas. Hij heeft genoegzame inkomsten.

De Duitse verzoeker Friedrich Wilhelm Weisselberg, genoemd in artikel 1, onder 14, werd in 1889 te Barmen (Duitsland) geboren. Hij woont reeds bijna 30 jaren in Suriname en is opgenomen in de Nederlandse bevolkingsgroep aldaar. Verzoeker huwde een Nederlandse vrouw. Hij voorziet als kantoorbediende in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De Indonesische verzoeker Willem Latumeten, genoemd in artikel 2, onder 1°, is geboren in Indonesië en heeft daar gewoond tot 1947. Sindsdien woont hij in Nederland. Hij is van 1942 af in dienst bij de Koninklijke Marine.

Johannes Leijssen, de Belgische verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 2°, werd in 1924 te Nuth (Limburg) geboren en heeft steeds hier gewoond. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Zijn houding gedurende de oorlogsjaren was goed. Hij werd gedwongen in Duitsland te gaan werken, doch keerde reeds na enige maanden terug om hier onder te duiken. Na de oorlog voldeed hij hier te lande aan zijn militaire verplichtingen. Als houtbewerker verdient hij het brood.

In artikel 2, onder 3°, wordt voorgedragen de Belgische verzoeker Guilielmus Joannes Pierre. Hij is hier te lande geboren en gevoelt zich meer Nederlander dan vreemdeling. Gedurende de oorlogsjaren heeft hij zich dienovereenkomstig gedragen. Verzoeker vervulde zijn militaire verplichtingen in het Nederlandse leger. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en verdient als havenarbeider het brood.

De staatloze verzoeker Nicolaas Joseph Rade, genoemd in artikel 2, onder 4°, werd in 1896 te Eyselshoven (Limburg) geboren en heeft steeds in Nederland gewoond. Hij is in de Nederlandse volksgemeenschap opgenomen. Verzoeker is gehuwd met een Nederlandse vrouw en voldeed in Nederland aan zijn militaire verplichtingen. Zijn houding gedurende de oorlogsjaren was zoals van een toekomstig Nederlander mocht worden verwacht. Als mijnwerker voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De Indonesische verzoeker Norbertus Winokan, genoemd in artikel 2, onder 5°, is geboren in Indonesië. Gedurende de oorlogsjaren verbleef hij in Nederland. Door de Duitsers werd hij enige tijd gevangengehouden als z.g. Indische gijzelaar. Na de soevereiniteitsoverdracht vestigde hij zich blijvend in Nederland. Verzoeker geniet pensioen.

De Poolse verzoeker Franciszek Wolodko, genoemd in artikel 2, onder 6°, werd in 1916 te Druzyle (Polen) geboren. In 1939 streed hij voor zijn vaderland tegen de Duitsers. Na de nederlaag wist hij uit te wijken naar Engeland, van waaruit hij deelnam aan de invasie in West-Europa en de bevrijding van Nederland. Na de oorlog vestigde hij zich in ons land. Hij is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw en voorziet als electriciën in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 5°, heeft het Nederlands onderdaanschap buiten zijn toedoen verloren. Hij stelt er prijs op wederom in het bezit te worden gesteld van de Nederlandse nationaliteit, welke hem kosteloos ware te verlenen.

De overige in artikel 2 genoemde verzoekers kunnen met het oog op de door hen aan den Lande bewezen diensten eveneens voor kosteloze naturalisatie in aanmerking worden gebracht.

De in artikel 2, onder 3°, genoemde verzoeker heeft vóór het intreden van de meerderjarigheid van zijn in artikel 3 genoemde kinderen het verzoek tot naturalisatie ingediend. Het is billijk deze kinderen alsnog bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 4°, geldt ten aanzien van allen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Alle voorgedragenen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,

H. MULDERIJE.